

U ontvangt deze informatie, omdat wij u gaan behandelen met radium. Voor de behandeling voert u een intakegesprek met onze nucleair geneeskundige en een gespecialiseerd medisch nucleair werker. In deze folder leest u meer over radium, de behandeling en de regels die daarbij horen.

Doel van de behandeling

Met radium wordt bij deze behandeling de radioactieve stof radium-223 bedoeld. Xofigo is de merknaam van radium-223.

U bent door uw behandelend arts verwezen voor een behandeling met radium. Deze behandeling vindt plaats bij patiënten met uitzaaiingen in de botten van prostaatkanker wanneer hormonale therapie en/of chemotherapie niet voldoende werkzaam is gebleken. Het doel is om het leven te verlengen en het verbeteren van de kwaliteit van leven.

Een behandeling met radium heeft geen effect op uitzaaiingen buiten de botten. Patiënten met grote uitzaaiingen in lymfeklieren of uitzaaiingen in andere organen kunnen deze behandeling niet krijgen. Het radium wordt door uitzaaiingen in de botten opgenomen. Het radium geeft hier zijn straling af, en als gevolg daarvan worden tumorcellen kapot gemaakt. De behandeling met radium zorgt niet voor genezing.

De behandeling duurt ongeveer zes maanden. Het behandeltraject bestaat uit maximaal zes injecties met radium, met tussen de toedieningen steeds minimaal vier weken en maximaal acht weken tijd. De injecties worden bij voorkeur gegeven volgens een vastgesteld schema.

Voorbespreking (intakegesprek)

Uw persoonlijke situatie kan anders zijn dan beschreven in deze folder. Het team van zorgverleners dat u begeleidt, geeft u specifieke informatie over uw eigen situatie.

Voordat de behandeling wordt ingepland spreekt u op de afdeling de nucleair geneeskundige die verantwoordelijk is voor het geven van de radiumbehandeling. Deze arts zal het behandelplan met u bespreken. Ter voorbereiding worden een aantal onderzoeken uitgevoerd om te bepalen of de behandeling met radium kan worden gestart. Een botscan (skeletscintigrafie), een CT-scan en bloedonderzoek.

Het is belangrijk dat uw lichaam is hersteld van eerdere behandelingen. U mag daarom in de zes weken voorafgaand aan een radiumbehandeling geen chemotherapie, uitgebreide bestraling op een groot deel van uw lichaam gehad hebben of een andere behandeling met radioactieve stoffen hebben gehad (Samarium of Rhenium). Een gerichte bestraling op één of enkele pijnlijke botten voorafgaand aan de radiumbehandeling is geen bezwaar.

Het is belangrijk dat u meldt of u last heeft van moeizame of vertraagde stoelgang (obstipatie) of diarree, omdat het radium via de ontlasting het lichaam weer verlaat.

De meeste medicijnen kunt u tijdens de radiumbehandeling gewoon blijven gebruiken. Geneesmiddelen die invloed hebben op de botten kunt u in sommige gevallen beter niet gebruiken gedurende enkele dagen voorafgaand aan een radiumbehandeling. Daarom is het belangrijk dat een nieuwe medicijnlijst meeneemt naar iedere afspraak.

Onderstaande geneesmiddelen hebben mogelijk invloed op de botten en de behandeling met radium. Overleg met uw behandelend arts of u voorafgaand aan een behandeling met radium deze middelen kunt gebruiken:

- Prednison/Prednisolon
- Abirateroneacetaat (Zytiga)
- Pamidroninezuur (APD) via een infuus
- Zoledroninezuur (Zometa) via een infuus
- Didrokit tabletten
- Fosamax tabletten
- Denosumab injecties
- Vitamine D tabletten
- Calcium tabletten
- Fosfaat tabletten

Vorbereiding op de behandeling

Ongeveer een week voor iedere toediening van radium zal bloed worden afgenomen. De uitslag en uw conditie bespreekt u met uw behandelend arts. De bloedwaarden en uw conditie bepalen of de geplande behandeling door kan gaan.

De dag van de behandeling

Voor de radiumbehandeling is geen speciale voorbereiding nodig. U mag normaal eten en drinken. Uw behandelaar heeft al met u besproken of uw medicijnen aangepast moeten worden.

Op het afgesproken tijdstip voor een radiumbehandeling wordt u verwacht op de afdeling Nucleaire geneeskunde. Het is toegestaan om een volwassen, niet zwangere begeleider mee te nemen.

U krijgt een infuus (naald met slangetje) in een bloedvat in de arm. Via dit infuus krijgt u radium toegediend, dit duurt slechts enkele minuten. Na de behandeling wordt het infuus uit uw arm verwijderd. De afspraak duurt in totaal ongeveer 30 minuten. Meteen na de toediening van radium mag u weer naar huis. U kunt daarna uw dag normaal vervolgen.

Bijwerkingen en gevolgen van de behandeling

De behandeling met radium heeft meestal weinig bijwerkingen. Er zijn geen allergische reacties van radium te verwachten. Soms krijgt u na het toedienen van radium wel tijdelijke bijwerkingen op.

De bijwerkingen die het vaakst voorkomen bij patiënten die behandeling krijgen met radium zijn:

Zeer vaak (bij meer dan 1 op de 10 mensen)

- Diarree
- Misselijkheid
- Braken
- Minder worden van het aantal bloedplaatjes (dit zorgt voor een verhoogde kans op bloedingen)

Vaak (bij maximaal 1 op de 10 mensen)

- Minder worden van het aantal witte bloedcellen (dit zorgt voor een verhoogde kans op infecties)
- Minder worden van alle typen bloedcellen (dit zorgt voor bijvoorbeeld vermoeidheid)
- Reacties op de plaats van de injectie (bijvoorbeeld een rode huid, pijn en zwelling)

Wanneer de bloedwaarden te laag zijn voor een radiumbehandeling, zal de behandeling worden uitgesteld of stopgezet.

Als de volgende bijwerkingen binnen 6 weken na een behandeling met radium optreden moet u contact opnemen met uw behandelend arts:

- Een ongewone bloeding
- Meer bloedt dan normaal na een verwonding
- Koorts boven de 38,5 graden
- Ernstige (toename van) pijn in de botten
- Pijn, zwelling of gevoelloosheid van de kaak
- Gevoel van loszitten van tanden

Als het nodig is kunt u in deze periode extra pijnstillers gebruiken. Uw behandelaars kunnen u hierbij adviseren.

Welke maatregelen moet u nemen?

Deze regels zorgen ervoor dat u uzelf en mensen om u heen beschermt tegen het verspreiden van radium. De straling die het radium uitzendt komt bijna niet buiten het lichaam. U hoeft geen afstand te houden, ook niet van jonge kinderen of zwangere vrouwen.

De eerste periode bevindt zich een deel van het radium zich in uw bloed, ontlasting en een klein beetje in de urine. Andere mensen zouden hiermee wel in aanraking kunnen komen. Daarom krijgt u een aantal leefregels mee voor hygiëne en veiligheid. Deze regels zijn erop gericht andere personen (zoals verzorgers of huisgenoten) niet met de radioactiviteit in contact te laten komen.

De volgende regels gelden **de eerste 3 dagen** na de behandeling:

- Reserveer als dit mogelijk is uw eigen toilet
- Maak het toilet eenmaal per dag met een huishoudelijk sopje schoon
- Gebruik het toilet altijd zittend
- Gebruik altijd toiletpapier
- Spoel het toilet na gebruik tweemaal door (als het kan met gesloten deksel)
- Was na elk gebruik van het toilet, of schoonmaakactie extra goed uw handen
- Ruim gemorste urine, ontlasting, wondvocht, braaksel en bloed direct, bij voorkeur zelf, op en draag hierbij wegwerphandschoenen
- Besmette kleding moet u direct apart wassen in de wasmachine. Ook het ondergoed en beddengoed van de eerste 3 dagen moeten apart in een wasmachine worden gewassen.
- Als u last heeft van diarree of lichte urine-incontinentie, gebruik dan incontinentiemateriaal (luierbroekjes)

Medebewoners en gasten moeten:

- Handen wassen na gebruik van het toilet
- Als het kan een tweede toilet in huis gebruiken
- Wegwerphandschoenen gebruiken bij schoonmaken van het toilet

Alle gebruikte materialen (schoonmaak en bijvoorbeeld luierbroekjes) dient u in een plastic zak te doen; deze mag u via het gewone huisvuil weggooien.

Plas-en/of ontlastingsproblemen of een stoma

Als u incontinent bent voor urine of ontlasting, wilt u dan van tevoren met ons contact opnemen? Als u erg incontinent bent voor urine is het mogelijk dat u tijdelijk een katheter in de blaas krijgt. Als u al een katheter heeft, wordt u geadviseerd dagelijks uw katheter(zak) te vervangen. Gebruik hierbij wegwerphandschoenen.

Als u een stoma heeft, moet u 7 dagen na de behandeling het stomazakje met handschoenen hanteren. Het stomazakje en alle gebruikte materialen moeten direct weggegooid worden in een afgesloten zak, bij het gewone afval.

Werk

Als u zich tijdens uw werk aan bovenstaande regels kunt houden, mag u gewoon werken. Welke activiteiten u kunt ondernemen is in de praktijk afhankelijk van het optreden van bijwerkingen, van uw algemene conditie, en van de aard van uw werkzaamheden. Tijdens het gesprek is het mogelijk om uw persoonlijke situatie te bespreken.

Reisverklaring

Gaat u binnen 2 maanden na uw behandeling een vliegreis maken, neem dan contact op met de afdeling nucleaire geneeskunde. Wij zorgen dan voor een reisverklaring.

Verder verloop

De radiumbehandeling wordt gegeven op de afdeling Nucleaire geneeskunde. De nucleair geneeskundige is verantwoordelijk voor het geven van de behandeling en de stralingsveiligheid. In de periode van de behandeling met radium blijft uw behandelend arts (bijvoorbeeld uw medisch oncoloog of uroloog) verantwoordelijk voor uw algemene gezondheid.

Nadat u de zes behandelingen met radium heeft gekregen, wordt de begeleiding door de nucleair geneeskundige afgesloten. Uw behandelend uroloog of medisch oncoloog zal u verder begeleiden.

Aanmelden met behulp van patiëntenpas

U meldt zich in het ziekenhuis met uw patiëntenpas bij onze aanmeldzuil. Deze staat op de gang van het ziekenhuis tegenover de afdeling Nucleaire geneeskunde (bij de ingang van de afdeling Radiologie). Bent u patiënt bij een specialist van buiten het Reinier de Graaf ziekenhuis en bent u nog niet als patiënt in ons ziekenhuis ingeschreven? Laat u zich dan eerst als patiënt registreren bij de registratiezuil in de centrale hal.

Afsluitend

De radioactieve stof wordt een week voor uw komst speciaal voor u besteld. Deze bestelling kan niet meer worden geannuleerd. Het radium is duur en helaas maar kort houdbaar, daarom is het belangrijk dat u op tijd aanwezig bent voor de behandeling. Bent u verhinderd of zijn er veranderingen in uw medische situatie, neemt u dan tijdig contact op met de afdeling Nucleaire geneeskunde.

Mijn Reinier de Graaf

Als patiënt van het Reinier de Graaf ziekenhuis heeft u toegang tot het patiëntenportaal 'Mijn Reinier de Graaf'. Het patiëntenportaal geeft u altijd en overal online toegang tot een belangrijk deel van uw medische gegevens.

Contact

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, dan kunt u op werkdagen bellen met de therapie commissie van de Nucleaire geneeskunde: 015 - 260 4614 of mailen naar: ngtherapie@rdgg.nl.